

tirilor dela Tismana, Cozia și Cotmeana, în a cărui domnie (între 1374 și 1385) s'ar fi adăogat sau săvârșit ceva la această biserică (ar fi de presupus sfârșirea picturii), ceea ce va fi contribuit ca și el să fie considerat ca ctitor și confundat apoi cu legendarul Negru Vodă, cu numele „Radul Negru“.

Ambele chipuri, cum și inscripția cu preținsa dată, au fost fotografiate de d-l Noroceă, care a dat un exemplar pentru Academie.

Ne-am înapoiat dela Curtea-de-Argeș cu un sentiment de înaltă mulțumire că acest monument istoric atât de prețios — care un moment eră amenințat să fie dărâmat spre a fi reconstruit, ca altele la fel — a rămas scutit, din fericire, de asemenea restaurare. Datorim o deosebită recunoștință d-lui arhitect Gr. Cerkez, care, cu o adevărată pietate pentru această comoară a trecutului nostru, conduce lucrările de restaurare și sub a cărui atentivă supraveghiere s'au făcut lucrările de până acum. Recunoștință se cuvine și d-lui Noroceă, care cu atâta grije și iscusință a scos la iveală vechea pictură, cu mult superioară straturilor suprapuse, ca și celorlalte picturi vechi ce ni s'au păstrat în monumentele noastre istorice.

Să sperăm că, prin silințele dumnealor, restaurarea începută așa de fericit va fi dusă la bun sfârșit, ca o restaurare model, realizată prin arhitecții și artiștii noștri proprii.

D. ONCIUL, I. BOGDAN.

Ca unul ce am făcut și eu cercetări la fața locului, m'am convins că n'avem a face cu o inscripție din veacul al XIII-lea și mă unesc la constatările din acest raport.

N. IORGA.

INSCRIPTII:

PE O CRUCE DIN CERDACUL MUNTELUI
RUSU, M-REA NEAMȚUL.

AČASTA CRUCE S'AU RĂDICAT AICEA SPRE SEMNUL ȘI ADUCEREA AMINTE A ANULUI 1821, CĂND, VIIND TURCII ÎN MOLDOVA ȘI ÎN ȚARA ROMĂNEASCĂ ASUPRA GRECILOR CE SE REVOLTASE ȘI MULTE RĂUTĂȚI FĂCĂND BISERICILOR ȘI CREȘTINILOR, FIEȘTECARE SE MĂNTUE PRE-

CUM PUTE. DECI ÎN ACEL TIMP, LA AČASTĂ SFĂNTA MONASTIRE STĂRIȚIND SFINȚIA SA PĂRINTELE STAREȚUL ILARIE, NE-AU PORUNCIT MAI JOS ÎNSEMNAȚILOR DE AM DUS SFĂNTA ICOANĂ A MAICII DOMNULUI, CEA MARE, DIN BISERICA MARE, SPRE MUNTELE RUSUL ȘI AM ASCUNS-O ÎN PĂMĂNT, ÎNTR'UN DEAL, ÎN PĂDURE, ÎMPREUNĂ ȘI CU ALTE ODOARĂ ȘI DOCUMENTE, LA ANUL 1821, IUNIE 3, ADECĂ EU NEONIL ARHIMANDRIT, STAREȚUL DE ASTĂZI, DIMPREUNĂ CU PĂRINTELE SEVASTIAN CĂMĂRAȘUL ȘI CU PĂRINTELE FILIP D(U)HOVNICUL. IARĂ LA ANUL 1822, OCTOVRIE 28, NE-AU RĂNDUIT IARĂȘI PĂRINTELE STAREȚUL ILARIE DE O AM ADUS-O ÎNAPOI. ȘI DUPĂ RĂNDUIALA PRIVIGHERU DE TOATĂ NOAPTEA ȘI A SFINTEI LITURGHII, AU EȘIT PĂRINTELE STAREȚUL CU TOȚI PREOȚII ȘI DIACONII, ÎMBRĂCAȚI ÎN SFINTELE VESTIMINTE, ȘI CU TOT SOBORUL, SPRE ÎNTĂMPINARE, ȘI VIIND PĂNĂ LA LOCUL ACESTA, AM AJUNS ȘI NOI CU SF(Ă)NTA ICOANĂ, ȘI FĂCĂNDU-SE ACATHIST DE OBȘTE, AM DUS ICOANA IARĂȘI ÎN BISERICA MARE. MAI ÎNSEMNĂM AICEA ȘI MINUENA CARE S'AU FĂCUT ÎN FAȚA MAICII D(O)MNULUI, CAREA NOI CEI MAI SUS ÎNSEMNAȚI CU OCHII NOȘTRI O AM VĂZUT: CĂ DIN VREME CĂND S'AU ÎNCEPUT D(U)MNEZEESCA LITURGHIE, ÎNDATĂ S'AU ÎNEGRIT CU TOTUL FAȚA ICOANEI MAICEI DOMNULUI ȘI S'AU ÎNTUNECAT ÎNTRU CĂT NE-AM ÎNFRICOȘAT, ȘOCOTIND CĂ POATE S'AU STRICAT ÎN PĂMĂNT UNDE AU FOST ASCUNSĂ, IARĂ CĂND AU EȘIT PĂRINTELE STAREȚUL CU SOBORUL SPRE ÎNTĂMPINARE, ATUNCEA ÎNDATĂ AU ÎNCEPUT A SE LUMINA, MAI ÎNTĂIU LA OBRAZUL DIN DREAPTA, APOI TOATĂ FAȚA S'AU RUMENIT ȘI S'AU FĂCUT MAI LUMINOASĂ DECĂT CUM ERA MAI ÎNAINTE. ACESTEA S'AU ÎNSEMNAT SPRE MĂRIREA LUI DUMNEZEU ȘI A MAICEI D(O)MNULUI ȘI SPRE ADUCEREA AMINTE A URMAȘILOR. ANUL 1839 SEPTEMBRIE 6.

Este vorba de faimoasa icoană, dăruită de Ion Paleologul, Împăratul Bizantin, cu prilejul restabilirii legăturilor dintre Mitropolia Moldovei și Patriarhia Constantinoplei.

Descrierea acestei icoane o vom face cu altă ocazie.

LA BIS. SCHITULUI LESPEZI-PRAHOVA.

AČEASTĂ SFĂNTĂ BISERICĂ ESTE ZIDITĂ DIN TEMELIA EI DE JUPĂNUL PĂRVUL CANTACUZINO VEL LOGOFĂT, TATĂL SĂU DRĂGHICI VEL SPĂTAR, LA ANII DELA HRISTOS 1661.

CTITORI ZUGRĂVIȚI.

Dreapta: *Jupâneasa Maria, cu mahrâmă pe cap, mărgele la gât, caftan cu flori.*

Stânga: *Jupân Nica Cantacuzino vel Căpitan.*

Peretele nordic: *Pârvue Cantacuzino, cu Elena; Jupân Drăghici Cantacuzino vel Spătar, cu Păuna.*

LA BIS. DIN ROZNOV-NEAMȚ.

INSCRIȚIE.

ACEASTĂ SFÂNTĂ BISERICĂ, CARE ESTE HRAMUL SFÂNTUL MARELE IERARH NICOLAE, S'AU ZIDIT DIN TEMELIE, CU TOATĂ CHELTUIALA ȘI OSTENIALA DUMNISALE. NICOLAE RUSĂTU PĂHARNICUL ȘI JUPĂNEASĂI SALE ZMĂRÂNDII, LET 7268 (1759) O[CT.] IO.

Pe un clopot:

CHELTUIALA DUMNISALE MARELUI VISTIERNICUL IORDAKI ROSET ROZNOVANUL. S'A AFIEROSIT SFINTEI BISERICI DELA RĂZNOV LA ANUL 1829.

Pe o icoană:

Ioan Cămpineanu, născut la 10 Octombrie 1841, Miercuri, noapte, la 12 (asuri), botezat la Ianurie 1842, de Grigorie Cantacuzino. Zugrav: Ioanichie.

Pe alta:

Alicsandra Cămpineanu, născută la 26 Sept. 1840, Joi, la 4 d., botezată la 6 Aprilie 1841, de Elena Cantacuzino.

Pe o piatră:

D'OMNE CA PE CEL DE AL UNPRĂZECILEA ȚAS CE L-AI PRIMITU ÎN VIE TA, PRIMEȘTI ȘI PRE MINE ROBU L TĂU ARISTARHO HRISOSCOLEU VEL VIST. CE M'AM SĂVĂRȘITU LEAT 7266 (1758) MAI 25.

Pe alta:

SUPT ACEASTĂ PIATRĂ SĂ ODIHNESC ROBIU LU DUMNEZEU: ARESTARH HRISOSCOLEU VEL VIST. CE S'AU SĂVĂRȘIT LA ANUL 7266; MARELE LOGOFĂT AL MOLDOVEI NICOLAI ROSET ROZNOVANO, SĂVĂRȘIT DIN VIAȚĂ LA ANUL 1806 IAN. 7: SOȚIE SA SMARANDA, NĂSCUTĂ HRISOSCOLEO, SĂVĂRȘITĂ DIN VIAȚĂ LA ANUL 1789: FIUL LOR DEISTVITELNĂI STAȚCHI SOVETNIC AL ÎMPĂRĂȚIEI ROSIEI ȘI MARELE LEGOFĂT AL MOLDOVEI IORDACHI ROSET ROZNOVANO, SĂVĂRȘIT DIN VIAȚĂ LA ANUL 1836 FEBR. 16: SOȚIA SA PULHERIEA, NĂSCUTĂ BALȘ, SĂVĂRȘITĂ DIN VIAȚĂ LA ANUL 1799 IULIE 25: FIUL LOR HAIMAN ALECSANDRU ROSET ROSNOVANO, NĂSCUT LA 30 NOEMBRU 1798 ȘI RĂPOSAT LA 20 AUGUST 1853, ȘI FIUL LOR VIST. NICOLAE ROSET ROZNOVANO, NĂSCUT LA 6 FEBR. 1795, REPOȘAT LA 13 1858, LA VIENA, DE UNDE. TRANSPORTĂNDU-SE, S-AU ÎNMORMÂNTAT LA 23 MAIU; RUCSANDRA ROSET ROZNOVANO, NĂSCUTĂ CALIMACHI, RĂPOSATĂ LA ANUL 1892 MAIU 3.

Pe alta:

SUPT ACEASTĂ PIATRĂ ODIHNESC ROABELE LUI DUMNEZEU: VISTERNICEASA MARIA ROSET ROZNOVANU, NĂSCUTĂ GHICA COMĂNEȘTI, LA ANUL 1805, RĂPOSATĂ LA 5 DECEMBRIE, ÎN IAȘI, ÎN ANUL 1887: ANA CATARGI, NĂSCUTĂ ROZNOVANU, LA ANUL 1837 SEPTEMBRIE 2, RĂPOSATĂ LA 23 IANUARIE, ÎN CERNĂUȚI, DUCATUL BUCOVINA.

Pe o carte:

Această sf. carte este a d-lui cinstit boier Vist. Iordache Roset Roznovanu dela biserica d-lui din Roznov, unde se prăznuiește hramul sf. Ierarh Nicolae și s'au legat prin vechiulul ds. — Păcun să se știe când s'au acoperit biserica aîn Roznov cu cheltuiala marelui boier d-lui Vist. Iordache Roznovanu, stăpânul veșnic prin mine vechilul d-lui, Macovei Pârjolea Polc. la anul 1832 August 20.

VIRG. DRĂGHICEANU.

E R A T Ă.

Din cauză că imprimarea ultimelor trei numere ale acestui Buletin s'a făcut în timpul când subsemnatul eră ocupat în Dobrogea la săpăturile arheologice întreprinse de Direcțiunea Muzeului Național de Antichități și deci fără răgazul necesar, corectura articolului meu *Monumente inedite din Tomi* s'a făcut cam în pripă.

Din această pricină s'au strecurat o seamă de greșeli, mai ales în textele grecești, și câteva clișee au fost inversate.

Toate acestea vor fi îndreptate în extrasul a parte, iar la sfârșitul studiului le voi arăta chiar în această revistă, într'o erată. D. M. T.

Printr'o inversiune tipografică s'a zis în rezumatul francez al articolului meu *Mănăstirea Hurezi în 1731* (fasc. 30), că în zînerul Weiss „a levé, entre 1689—1705, le plan du M. de Hurezi, bâti par Brancovan“, în loc de „a levé le plan du M. de Hurezi, bâti par Brancovan entre 1689—1705“.

V. D.